

LIETUVOS TEISMAI

ATVIRI, MODERNŪS, TEISINGI

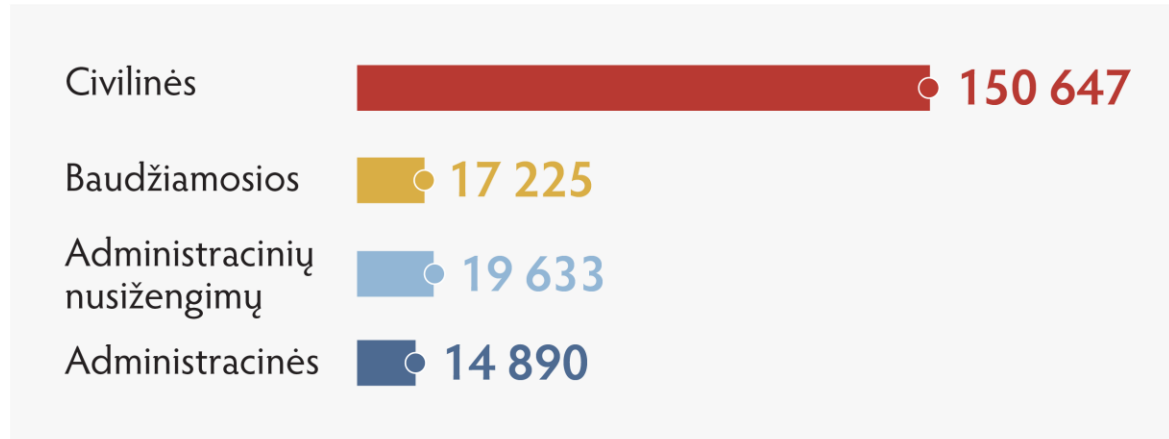
2020 m. VEIKLOS REZULTATAI

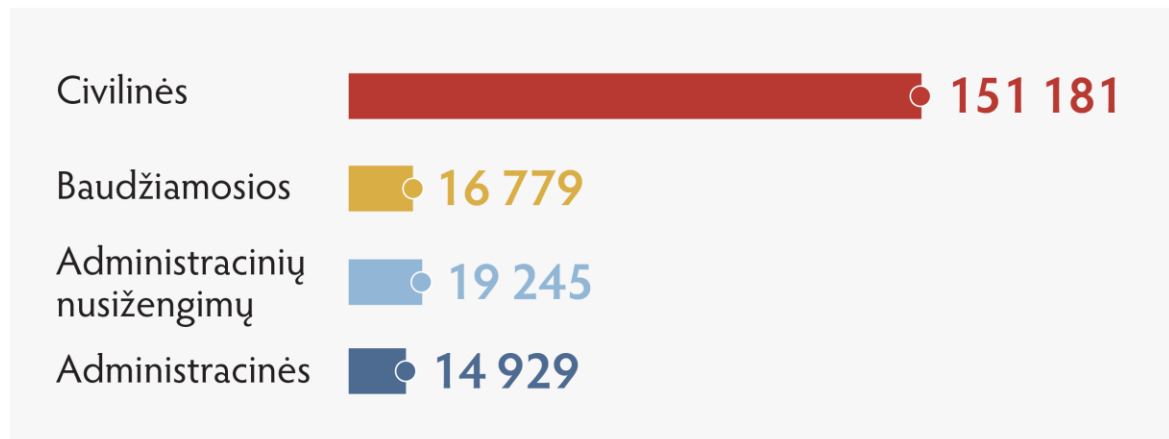
Teisingi

2020 m. Lietuvos teismuose gautos bylos:

2020 m. Lietuvos teismuose išnagrinėtos bylos:

Civilinėse bylose dažniausiai buvo nagrinėjami ginčai dėl paskolos grąžinimo, pirkimo–pardavimo įsipareigojimų, santuokos nutraukimo ir vaikų išlaikymo. 2020 m. matyti išnagrinėtų bylų dėl daiktinių teisinių santykių, darbo santykių didėjimo tendencija, kitų anksčiau paminėtų bylų neženkliai sumažėjo.

Dažniausiai nagrinėtos **baudžiamosios bylos** dėl nusikaltimų žmogaus sveikatai, kelių transporto priemonių vairavimo apsvaigus nuo alkoholio, vagysčių ir kitokių nusikaltimų nuosavybei.

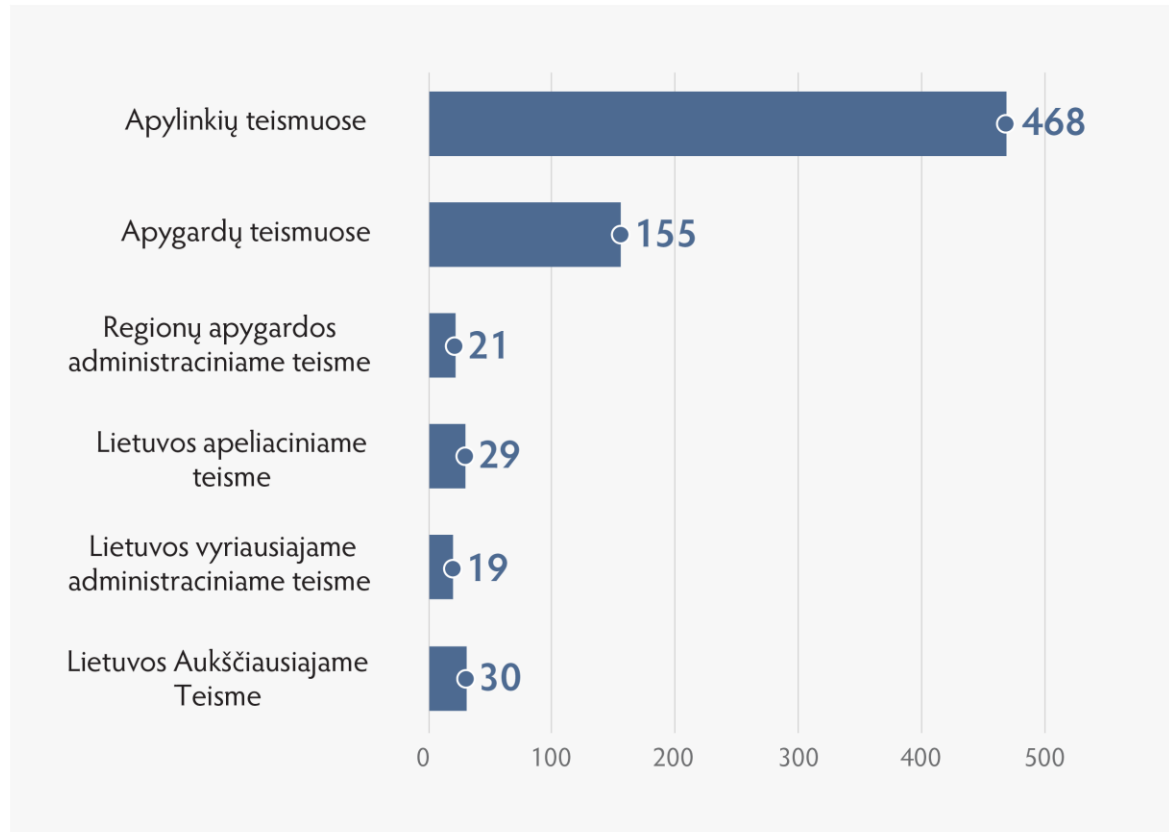
Administracinėse bylose matyti bylų dėl žemės teisinių santykių didėjimo tendencija. Įvedus naują bylų žymėjimo kategoriją, ženkliai sumažėjo bylų dėl civilinės atsakomybės už žalą, atsiradusią dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų (2020 m. – 316 bylų, 2019 m. – 1 242 bylos).

2020 m. žymiai padidėjo administracinių nusižengimų bylų, susijusių su žmonių gyvybės ir sveikatos apsauga. Tai lėmė išaugęs nusižengimų, susijusių su Lietuvoje paskelbto karantino sąlygų nesilaikymu, skaičius.

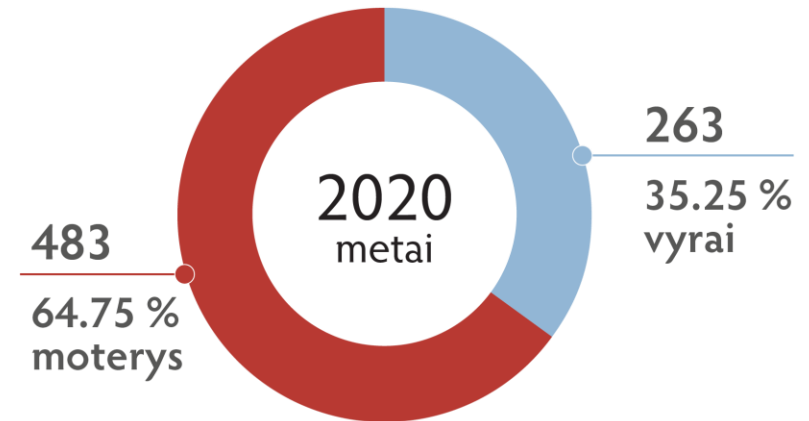
Teisingi

2020 m. 22 Lietuvos teismuose dirbo apie **3500** teismų darbuotojų, iš jų **746** teisėjai:

2020 m. teisėjai Lietuvos teismuose

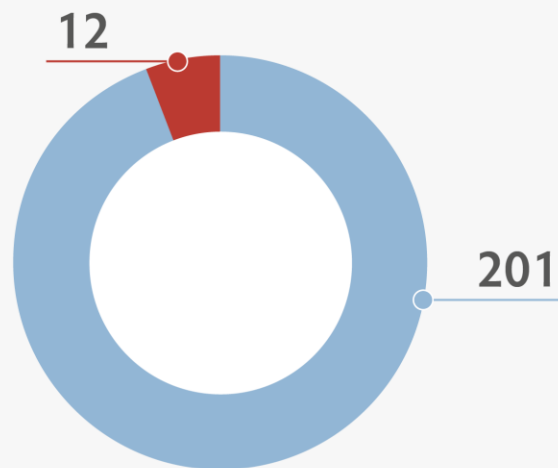

Didžiausiame Lietuvoje Vilniaus miesto apylinkės teisme dirbo **104** teisėjai, mažiausiai teisėjų dirbo Plungės (16) ir Telšių (15) apylinkių teismuose.

Net 19 iš 26 naujai paskirtų teisėjų yra dirbę teisėjų padėjėjais.

2020 m. išnagrinėta **213** bylų dėl Lietuvoje taikytų reikalavimų ir ribojimų, susijusių su COVID-19 plitimo prevencija, nesilaikymo.

- administracinių nusižengimų byla
- baudžiamųjų bylų

Dažniausi nusižengimai:

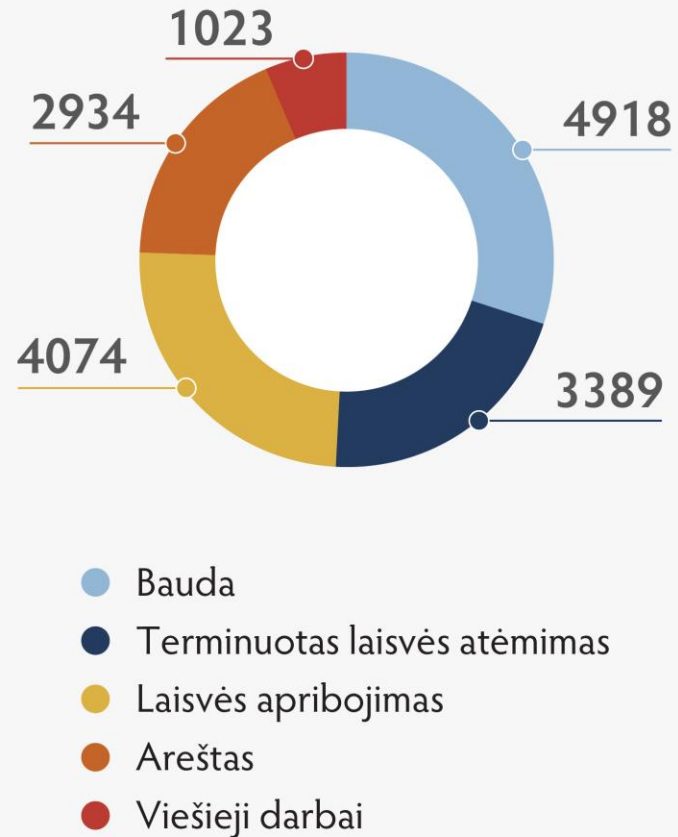
- ◆ nosį ir burną dengiančių apsaugos priemonių nedėvėjimas;
- ◆ būriavimasis didesnėmis, nei leidžiama, asmenų grupėmis;
- ◆ saviizoliacijos reikalavimo nesilaikymas, esant teigiamam laboratorinio tyrimo rezultatui.

Administracinių nusižengimų bylose dažniausiai asmenys nubausti baudomis (50–1500 eurų).

Baudžiamosiose bylose nubausti laisvės apribojimu (nuo 6 iki 10 mėnesių), bauda (700–1700 eurų) ir viešaisiais darbais. Dviejose bylose buvo paskirta po dvi bausmes – laisvės apribojimas ir viešieji darbai.

Dažniausiai teismų skirtos baudmės:

Vyrauja tendencija pirmiausia skirti **su laisvės atėmimu** nesusijusias bausmes, t. y. teismai, atsižvelgdami į bylos aplinkybes, esant galimybei, bausmės tikslą stengiasi pasiekti kitomis priemonėmis.

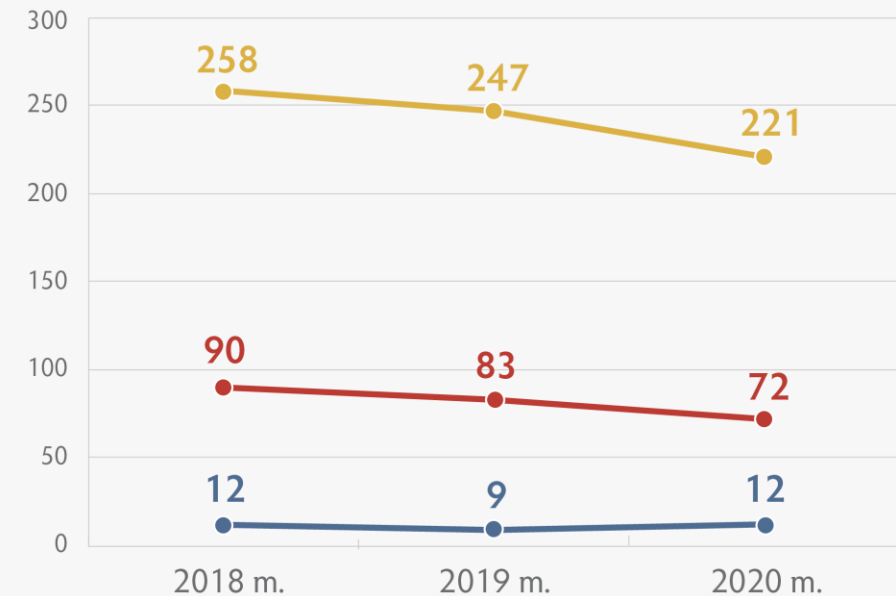
Tačiau, pagal „World Prison Brief“ duomenis, pagal įkalintų asmenų skaičių 100 000 gyventojų Lietuva užima **5 vietą** Europoje (įkalintų asmenų skaičiumi Lietuvą lenkia tik Rusija, Baltarusija, Turkija ir Sakartvelas) ir pirmauja Europos Sąjungoje.

- ◆ 2020 m. **sutrumpėjo civilinių bylų nagrinėjimo trukmė** visų instancijų teismuose ir baudžiamųjų bylų nagrinėjimas pirmąja instancija apygardų teismuose.
- ◆ Lietuvos teismai Europoje išnagrinėja daugiausiai civilinių ir administracinių bylų ir jas nagrinėja sparčiausiai.*
- ◆ Pagal bendrą bylų pirmos instancijos teisme nagrinėjimo greitį Lietuva užima ketvirtą vietą.*
- ◆ Jau kelerius pastaruosius metus pastebima pirmosios instancijos apylinkių ir apygardų civilinių bylų, kurių nagrinėjimas užsitęsė ilgiau kaip 5 metus, skaičiaus **mažėjimo tendencija**.

* 2020 m. Europos Sąjungos teisingumo rezultatų suvestinės duomenys.

Bylos, kurių nagrinėjimas užsitęsė ilgiau kaip 5 metus

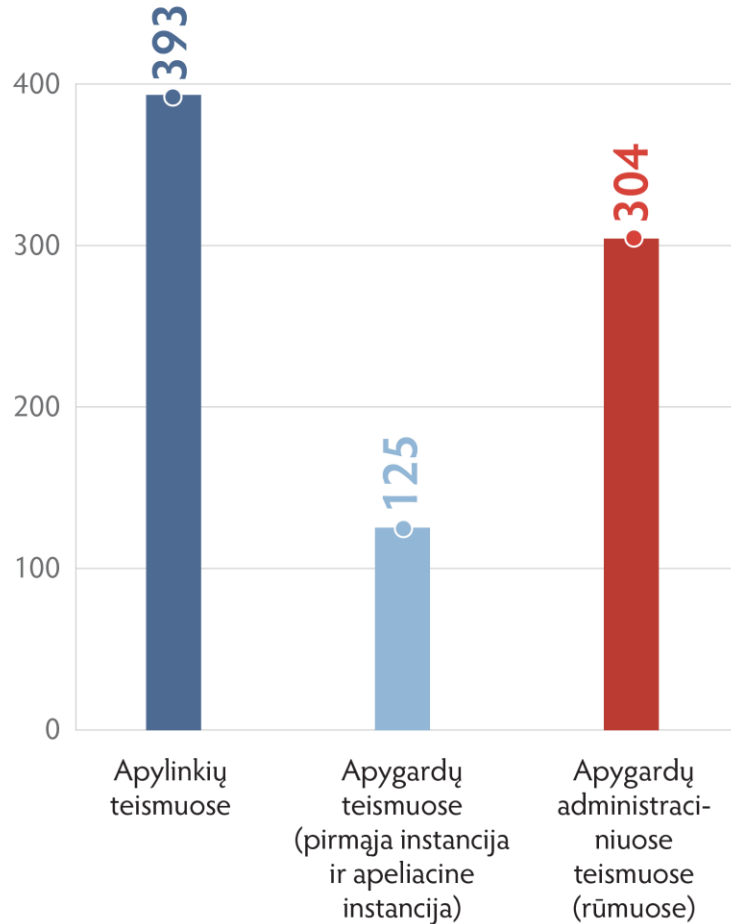

- civilinės bylos pirmosios instancijos apylinkių ir apygardų teismuose baudžiamųjų bylų
- baudžiamosios bylos pirmosios instancijos apylinkių ir apygardų teismuose
- administracinės bylos apygardų administraciniuose teismuose

Teisingi

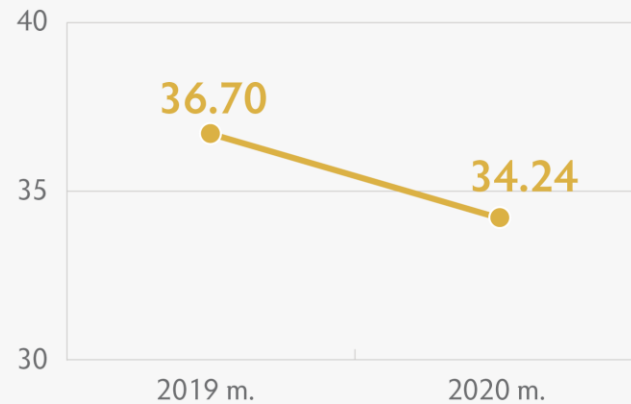

2020 m. vidutiniškai per metus vienas teisėjas išnagrinėjo:

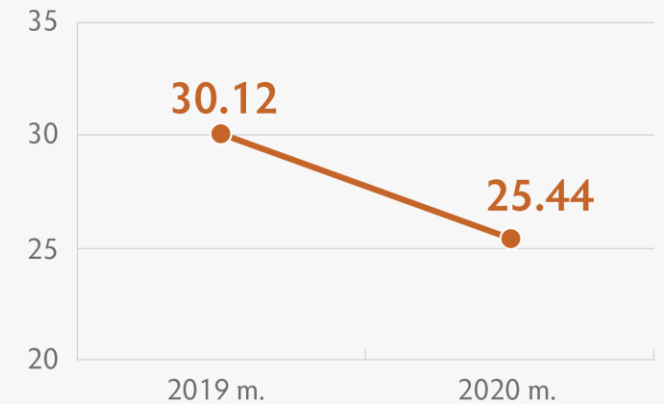
2020 m. sumažėjo apylinkių ir apygardų teismų darbo krūviai:

Apylinkių teismuose vidutinis darbo krūvio rodiklis

2020 metais
-6.7 %
nei 2019 metais

Apygardų teismuose nagrinėjant bylas pirmąją ir apeliacinę instanciją vidutinis darbo krūvio rodiklis

2020 metais
-15.54 %
nei 2019 metais

Apylinkių teismuose išnagrinėjamų bylų skaičius išlieka didžiausias, palyginus su kitų pirmosios instancijos grandžių teismais. Per dieną teisėjas vidutiniškai išnagrinėja **1,55 bylos**.

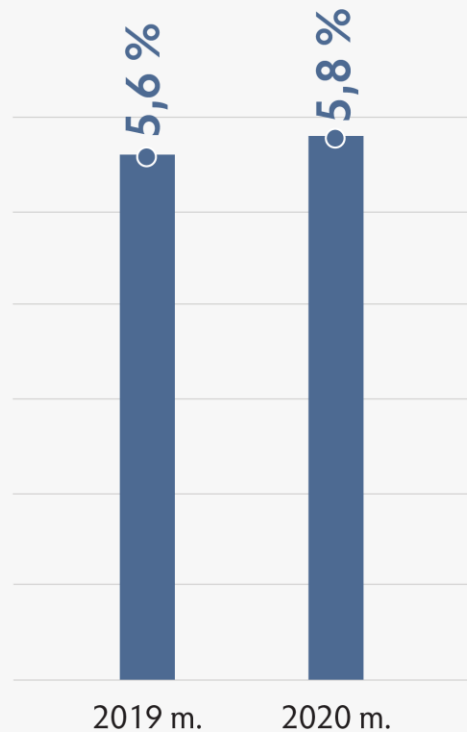
Teisingi

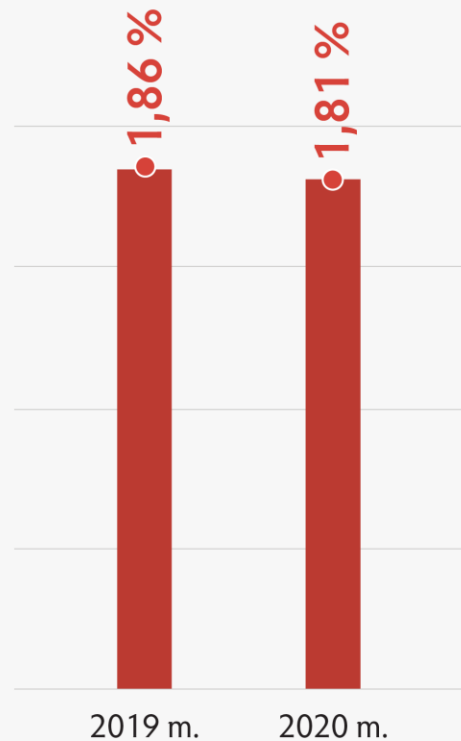
Teismų sprendimų kokybė išlieka stabili.

2020 m. bylų proceso šalys apeliacine tvarka apskundė tik **5,8 %** Lietuvos teismuose priimtų sprendimų ir tik **1,8 %** visų priimtų sprendimų buvo pakeisti arba panaikinti.

Išnagrinėta skundų dėl visų priimtų sprendimų:

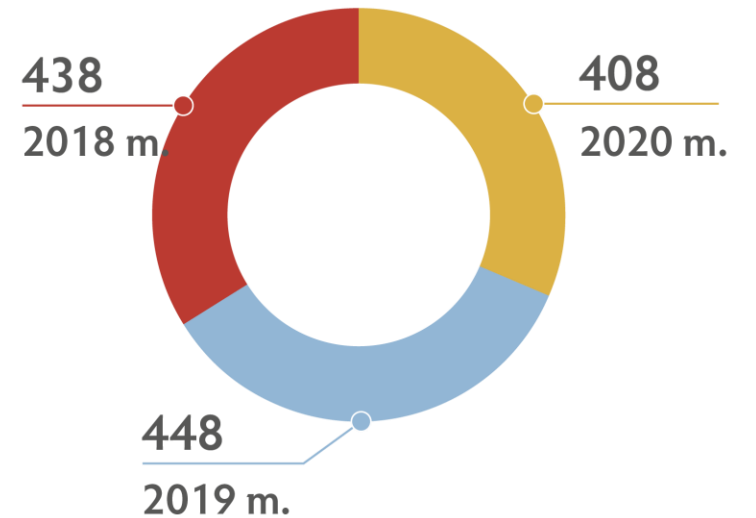

Buvo pakeista arba panaikinta visų priimtų sprendimų:

Ženkliai sumažėjo Europos Žmogaus Teisių Teismui pateiktų peticijų prieš Lietuvą. **342** peticijos buvo atmetos kaip nepriimtinos arba išbrauktos iš bylų sąrašo.

Europos Žmogaus Teisių Teismui pateiktos peticijos prieš Lietuvą:

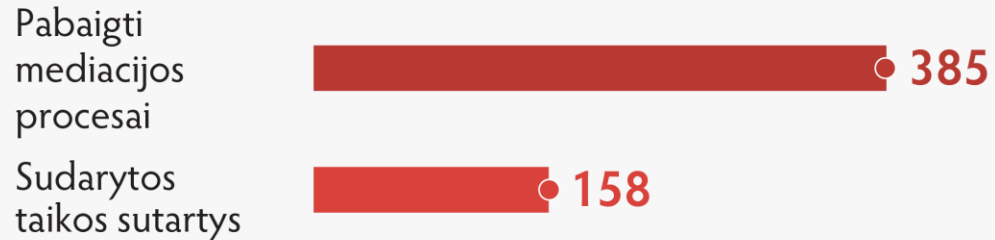
Teisingi

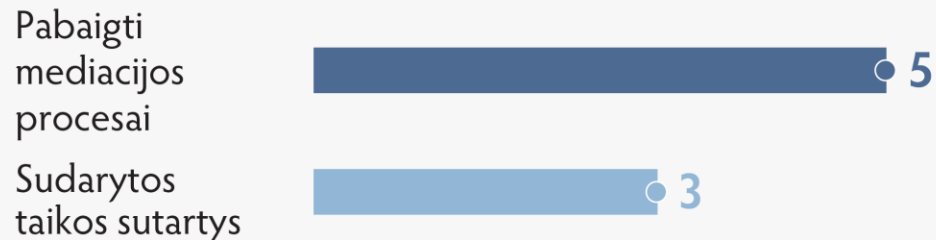
Teisminė mediacija – ginčų sprendimo procedūra, kurios metu vienas ar keli mediatoriai padeda ginčo šalims taikiai spręsti šį ginčą teisme nagrinėjamoje civilinėje ar administracinėje byloje.

2020 m. buvo baigta **390** teisminės mediacijos procesų, beveik pusėje jų (**41 proc.**) sudarytos taikos sutartys:

Civilinėse bylose

Administracinėse bylose

Daugiausiai bylų teisminei mediacijai perduota dėl šeimos teisinių santykių – **254**.

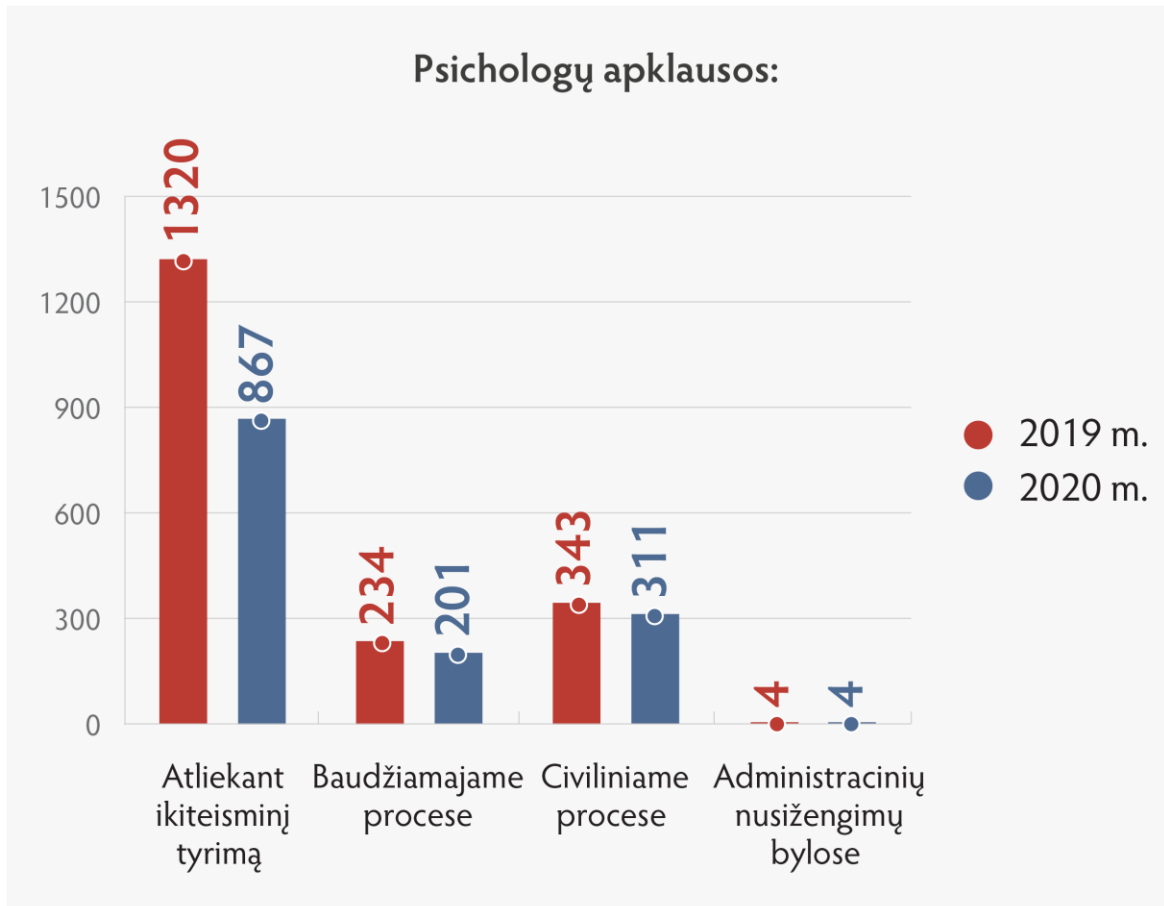
2020 m. pabaigoje teismo mediatoriaus statusą turėjo **104** teisėjai.

Siekiant skatinti ir populiarinti mediaciją, 2020 m. rugsėjo 24 d. vyko tarptautinė nuotolinė praktinė konferencija „Mediacijos sėkmės istorija ir jos kaina“. Joje patirtimi dalinosi Lietuvos, Nyderlandų, Norvegijos, Baltarusijos ir Italijos pranešėjai. Renginio transliaciją „YouTube“ platformoje tiesiogiai peržiūrėjo daugiau nei 1500 unikalių žiūrovų.

Teisingi

Teismo psichologų komanda 2020 m. išsiplėtė iki **16** profesionalių psichologų (2019 m. – 15; 2018 m. – 13), padedančių efektyviai užtikrinti teismo procese dalyvaujančių vaikų emocinį saugumą atliekant apklausas.

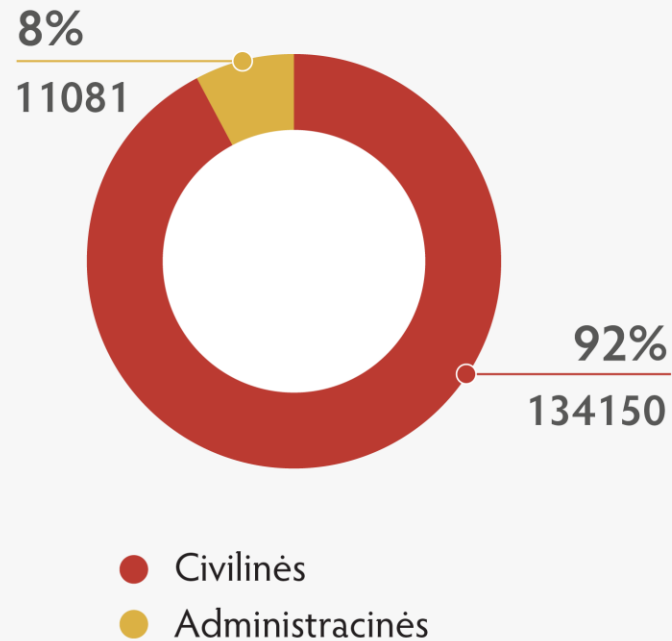
- ◆ Surengta **1108** įvadiniai pokalbiai (2019 m. – 1751).
- ◆ Pateiktos **76** išvados (raštu ar žodžiu) su nepilnamečių interesų užtikrinimu susijusiais klausimais (2019 m. – 76).
- ◆ Teismo psichologai teikė pastabas dėl pagalbos nukentėjusiems nuo nusikalstamų veikų asmenims įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų, apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje ir smurto prieš moteris ir kitų įstatymų projektų.

2020 m. pasirašyta sutartis su ilgametę profesinę patirtį turinčiomis Vilniaus universiteto Psichologijos instituto mokslininkėmis, kurios ėmėsi kuruoti teismo psichologų veiklą.

2020 m. Lietuvos teismai išnagrinėjo **145 231** civilinę ir administracinę elektroninę bylą.

2020 m. elektroninės bylos

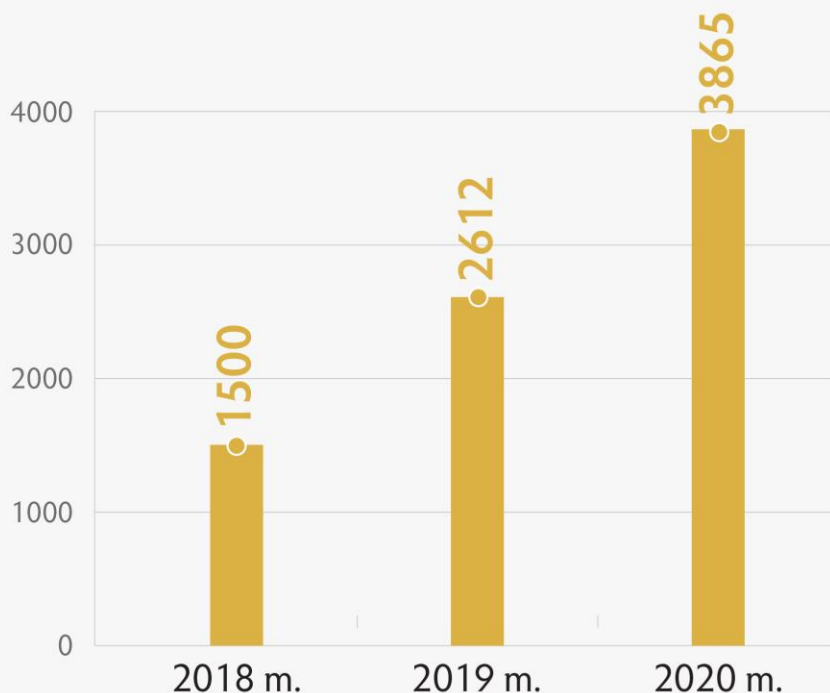
- ◆ **Kasmet nuosekliai daugėja elektroninių civilinių ir administracinių bylų dalis.**
- ◆ 2020 m. buvo išnagrinėta 146 administracinių nusižengimų bylos, kurių pagrindas buvo elektroninis dokumentas (2019 m. – 10), ir 16 prašymų administracinių nusižengimų bylų vykdymo procese (2019 m. – 6).
- ◆ Nuo 2020 m. sausio 1 d. baudžiamosios bylos pagal prokuroro pareiškimą dėl proceso užbaigimo baudžiamuoju įsakyму tvarkomos tik elektronine forma.

Modernūs

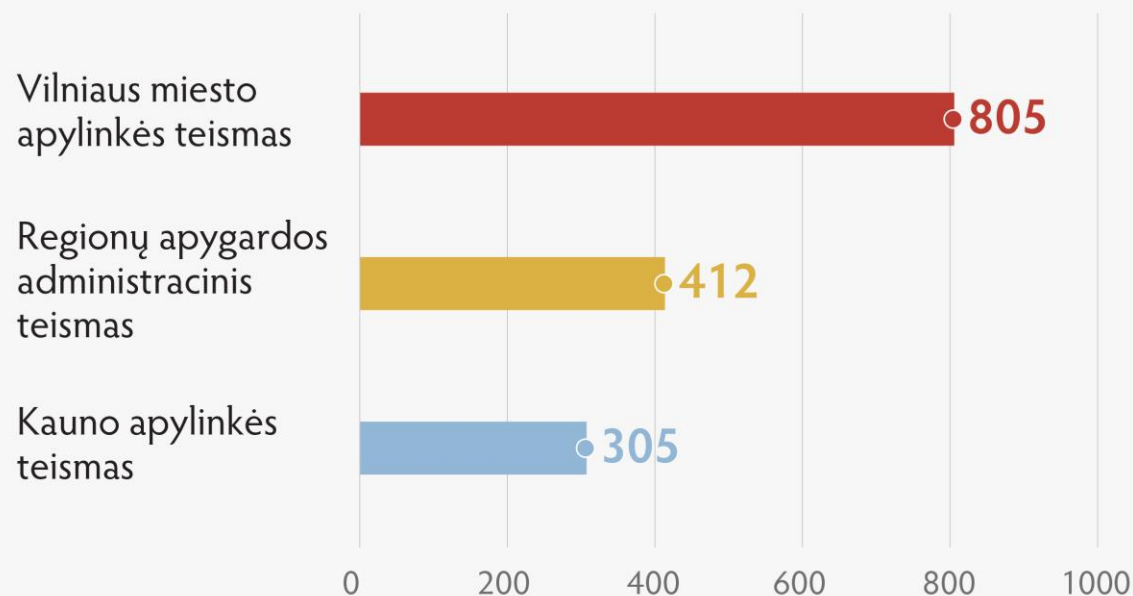

Lietuvos teismuose organizuotų nuotolinių teismo posėdžių skaičius toliau augo ir 2020 metais siekė **3 865**.

Nuotoliniai teismo posėdžiai Lietuvos teismuose:

Aktyviausiai nuotoline vaizdo konferencijų įranga naudojosi ir nuotolinius teismo posėdžius rengė:

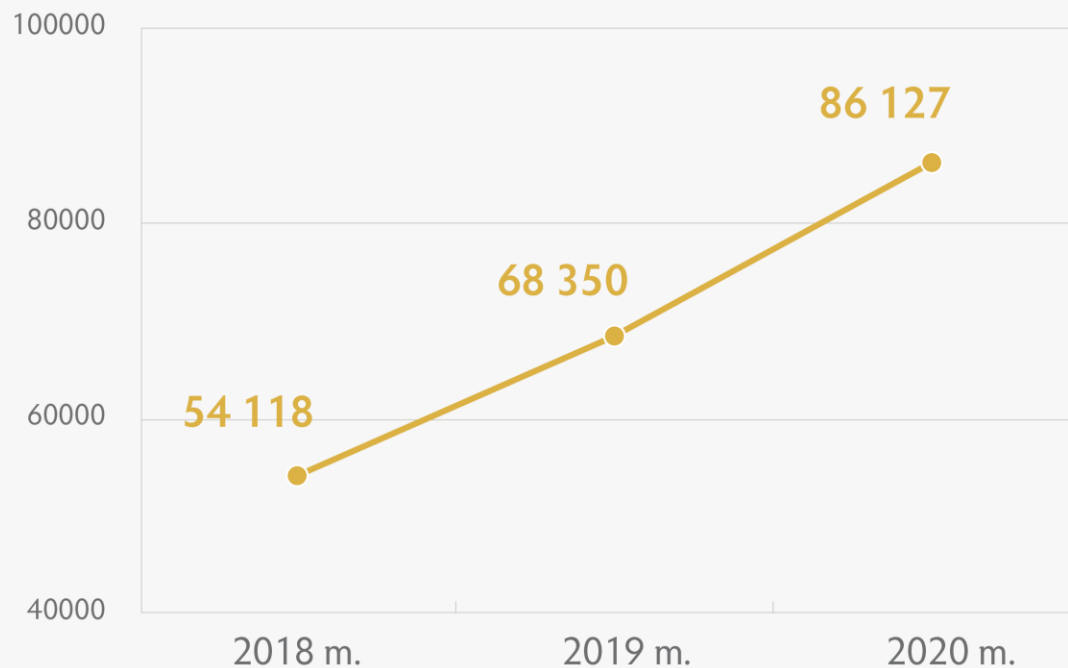
Naudojant nuotolinio bendravimo įrankį teismuose buvo surengti **10 973** susitikimai.

Modernūs

Naudojimasis portalo e.teismas.lt. teikiamomis paslaugomis toliau augo. 2020 m. portale e.teismas.lt užsiregistravo **17 777** nauji vartotojai.

Portalo e.teismas.lt paslaugų vartotojų skaičius:

Per 2020 m. Teismų informacinėje sistemoje buvo pasirašyta beveik **3,5 mln.** elektroninių procesinių dokumentų.

Naudojantis portalo teikiamomis paslaugomis galite:

- ◆ susipažinti su bylos eiga ir medžiaga;
- ◆ pateikti teismo procesinių dokumentų;
- ◆ sumokėti žyminį mokestį.

Teisėjų tarybos teiktos rekomendacijos teismams dėl teismų veiklos COVID-19 pandemijos sąlygomis.

Galimybės žiniasklaidai posėdžius stebėti nuotoliniu būdu.

Užtikrinant proceso dalyvių saugumą bylos nagrinėjamos didesnėse erdvėse.

Nuotolinė nemokamų teisinių konsultacijų diena „Jūs klausiate – mes atsakome!“.

Nejkainojama 54 teismo savanorių pagalba 7 Lietuvos teismuose.

11 000 Lietuvos teismų „Facebook“ sekėjų lankėsi nuotolinėje istorinėje teismų ekspozicijoje.

663 teisėjų
komentarai
žiniasklaidoje

28 radijo laidos,
172 TV laidos
su teisėjų
komentarais

680 teismų ir
NTA straipsnių
ir pranešimų
spaudai

37 straipsniai iš žurnalo
TEISMAI.LT, pasirodę
naujienu portale
www.delfi.lt

287 įrašai interneto
svetainėje
www.teismai.lt

976 nauji sekėjai
tinkle Facebook
(iš viso 2020 m.
– 11 245 sekėjai)

- ◆ Vieša teismo sprendimų paieška LITEKO.
- ◆ Vieša bylų nagrinėjimo tvarkaraščių paieška LITEKO.

**Lietuvos teismų aptarnavimas vertinamas
kaip aukštas arba labai aukštas – 95 proc.**